

Dofinansowano ze środków
WFOŚiGW w Katowicach

Nasz Racibórz, nasza ekologia!

Treści zawarte w publikacji nie stanowią oficjalnego stanowiska organów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Uchwała antysmogowa podjęta jednogłośnie

– To historyczna chwila dla naszego regionu. Rok temu podjęliśmy dyskusję na temat niezbędnych do podjęcia działań zmierzających do uzyskania jak najczystszej powietrza. W maju 2016 roku powołałem zespół ekspertów, który wypracował ostateczną wersję tych przepisów. Odbłyło się wiele debat, konsultacji, w tym też konsultacji społecznych, w ramach których mieszkańcy zgłosili ok. 6500 uwag. Za nami jeden z etapów. Teraz trzeba te nowe przepisy wdrażać w życie. Potrzebne jest wsparcie rządu, uruchomienie stosownych zarządzeń. Chodzi o wprowadzenie norm jakościowych na paliwa stałe czy normy na kotły. Ze swojej strony planujemy wydanie i jak najefektywniejsze rozpropagowanie specjalnego poradnika dla mieszkańców, w którym tłumaczymy nowe przepisy i wprowadzamy przez nie harmonogram zmian – stwierdził marszałek Wojciech Saluga.

Z proekologicznym przesłaniem do radnych i zebranych gości zwrócił się metropolita katowicki arcybiskup Wiktor Skworec, który przywołał encyklikę papieża Franciszka I i św. Jana Pawła II: – Obecny papież zwraca uwagę na nasz wspólny dom, jakim jest Ziemia. Zaś panowanie nad jej zasobami to nie przywilej a służba. Na to też w swojej encyklice,

sprzed 30 lat, zwracał uwagę Jan Paweł II, który wskazywał na odpowiedzialne wykorzystywanie zasobów naszej planety. Przestrzegał przed niszczeniem środowiska naturalnego, które nie może służyć celom doświadczenia – przypomniał arcybiskup.

Zanim odczytano stanowiska klubów radnych i podjęto głosowanie, głos zabrał Piotr Kuczera, prezydent Rybnika, członek zespołu ekspertów przygotowującego antysmogowe przepisy. – Obecnie nie możemy już sobie pozwolić na to, żeby w ekologii nie inwestować. Tylko w Rybniku w tym roku mieliśmy aż 38 dni z alarmem smogowym, czym przekroczyliśmy roczne limity. 10 i 11 stycznia norma u nas przekroczona była o 1500 procent. Musimy zacząć wspólnie działać i teraz robimy w tym kierunku pierwszy krok – mówił Piotr Kuczera.

Nowe przepisy zaczną obowiązywać od 1 września 2017 r. na terenie całego województwa śląskiego. Zgodnie z nimi od tego też czasu nie będzie można stosować węgla brunatnego, mułów i fotokonzentratów oraz biomasy stałej o wilgotności powyżej 20 proc.

Uchwała obowiązuje także wszystkich tych, którzy po 1 września planują instalację urządzeń grzewczych. Wedle przyjętych zapisów w takim

przypadku muszą być to kotły minimum klasy 5. Założono trzy daty graniczne wymiany starych kotłów w zależności od długości lat użytkowania. W przypadku kotłów eksploatowanych powyżej 10 lat od daty produkcji trzeba będzie je wymienić na klasę 5 do końca 2021 roku. Ci, którzy użytkują kotły od 5-10 lat, powinni wymienić je do końca 2023 roku, a użytkownicy najmłodszych kotłów mają czas do końca 2025 roku. Na rynku są stosowane również kotły klasy 3 i 4. Ze względu na to, że do roku 2016 wymiana na takie kotły była dofinansowywana, graniczną datą ich obowiązkowej wymiany na klasę 5 wydłuża się do końca roku 2027. Co istotne, każdy, kto buduje nowy dom i zamierza ogrzewać go węglem lub drewnem, ma obowiązek zainstalować kocioł klasy 5. Ta regulacja będzie miała zastosowanie po 12 miesiącach od dnia wejścia w życie uchwały antysmogowej.

– W celu wykonania zapisów uchwały, zwłaszcza dotyczących wymiany instalacji grzewczych, niezbędne jest zapewnienie dofinansowania działań w tym zakresie, zarówno na poziomie kraju, jak i regionu. Jedną z możliwości dofinansowania działań związanych z ograniczeniem niskiej emisji w województwie śląskim jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego

na lata 2014-2020 (RPO WSL). W ramach RPO WSL wsparcie przewidziano w osi priorytetowej IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna. Jest ono przeznaczone na realizację projektów dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii wraz z podłączeniem do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej. (...) Na budowę i przebudowę infrastruktury służącej do produkcji i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych przeznaczono 67 913 372 euro. Planuje się skierowanie wsparcia na realizację projektów inwestycyjnych dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej. Wsparcie przewiduje w szczególności budowę i przebudowę infrastruktury służącej do produkcji i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, takich jak: biomasa, słońce, woda, geotermia, wiatr, w tym instalacji kogeneracyjnych – czytamy w uzasadnieniu przyjętych przez Sejmik przepisów.

Uchwała antysmogowa precyzuje również funkcję kontrolną. Ta spoczywa na barkach marszałka województwa, starosty oraz wójta, burmistrza lub prezydenta. Ci wyznaczają odpowiednich pracowników do przeprowadzania kontroli.

– Kontrolujący, wykonując kontrolę, jest uprawniony do wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem przez całą dobę na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, a w godzinach od 6.00 do 22.00 – na pozostały teren, przeprowadzania badań lub wykonywania innych niezbędnych czynności kontrolnych, żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwanie osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego czy żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli – podaje uzasadnienie uchwały antysmogowej.

Z raportu Światowej Organizacji Zdrowia „Ambient Air Pollution Database 2016” wynika, że 33 z 50 najbardziej za-

nieczyszczonych miast Europy znajduje się w Polsce, z czego aż 10 leży w województwie śląskim. Natomiast raport Światowej Organizacji Zdrowia z 2015 r. „Economic cost of the health impact of air pollution in Europe” wykazuje, że w 2010 r. zanieczyszczenia powietrza w Polsce przyczyniły się do śmierci ponad 48,5 tys. Polaków, co z kolei wygenerowało koszty w wysokości 101,826 mld dolarów. Szacuje się, że zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym PM_{2,5} odpowiada za blisko 0,5 mln przedwczesnych zgonów w Europie (ponad 400 tys. w 28 krajach UE), w tym za blisko 80 proc. zgonów spowodowanych chorobami układu oddechowego i rakiem płuc.

Najnowsze dane wskazują, że w Polsce w 2012 r. z powodu ostrych chorób dolnych dróg oddechowych odnotowano 12 zgonów, 483 zgonów z powodu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (POCHP), raka płuc – 5731, choroby niedokrwiennej serca – 11 987, udaru – 8376.

slaskie.pl

ULKA niebawem rozpoczyna loty

Region » 31 marca na terenie Śląskiego Międzyuczelnianego Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych odbyła się inauguracja Uniwersyteckich Laboratoriów Kontroli Atmosfery (ULKA) połączona z prezentacją balonu badawczego. W uroczystości wzięli udział: prof. Andrzej Kowalczyk – rektor Uniwersytetu Śląskiego, dr Mariola Jabłońska – kierownik ULKA, Witold Filus – kapitan kierujący balonem oraz Andrzej Pilot – prezes WFOŚiGW w Katowicach.

Na razie balon przeszedł pomyślnie loty testowe, a teraz pozostaje jedynie czekać na dobrą pogodę i pierwsze pomiary powietrza z wysokości.

Dzięki powstaniu projektu, w którym będą brali udział naukowcy i studenci z trzech wydziałów Uniwersytetu Śląskiego: Wydziału Nauk o Ziemi, Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska oraz Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii, możliwe będzie kształcenie w zakresie monitoringu stanu środowiska z wykorzystaniem nowoczesnych metod. Możliwe będą także badania składników gazowych i aerozoli powietrza, pobór próbek na różnych wysokościach, do pułapu 4 km. Da to cenny materiał badawczy i informacyjny, do wykorzystania nie tylko przez naukowców z Uniwersytetu Śląskiego.

Jest to kolejny projekt na-

ukowy, który może liczyć na wsparcie Funduszu. W tym przypadku dofinansowanie wyniosło 300 000 zł. Od początku istnienia Funduszu Uniwersytet Śląski otrzymał na rozwinię-

cie bazy dydaktyczno-naukowej, zakup sprzętu, między innymi specjalistycznego mikroskopu skaningowego, blisko 7 milionów złotych.

WFOŚiGW w Katowicach